

hevízi eldö 's ezek az intézésekre hallgattak. De nem sokára újból elkezdetek a felgyöllöngés és rendeltséges. Hangosan adatok parancs a' katonaságnak kemény tölcsére, 's midőn sem intés sem ljeszű eszközök nem használtak, a' tüzejtek is! Mire a' népesoperból kettő azonnal halvya rogyott le 's nyolc megszétesített. Ezadl 'n lázadás jelentette vege volt, de este leuen Crusenstolp ur' előtéréről szó sem lehetett. Mind a' két rész megütközék a' jelenet' klimán, 'n a' fávaros meg most is legnagyobb zavaroldáshán van!*). Tegnap reggeli 9 órakor, most már minden további rendeltségenkél, ment végig Crusenstolpe' osztálytárba, miután eloldalán egy-egy hajó ment keményen töltött a gyakukkal, 's a' varázsolha teljesen katonás szállítaték. Szíriai visszatérítésre kezdetet meg; a' bekezavarok kössöl nem részesen fogva vannak, 'az ördük kettőzék; azonban tanulmányból rendeltségekkel nem tarthatni. A' hatóság' eredménye a rendszabályt az ellenkezik' bátoraság megföre, de a' törvénys még sokáig fájlalundu 'n szomori Jeleneteket, amelyek legtöbbször fájlalomérzettel nézhetni a' palota felé, sőt a' királynak, beteg igyán, kell a' tudósításokat e' részesen kijelenteni felül, melyeket az országunk csak önálló törvényei' vegrehajtása vona maga után, 's melyigur vegrehajtja az uralkodó kiegylémenél talán olyan vesen kívánt volna elismelőzni, megszomorodott szívek illania.

Elegy.

Elegy.
Dumka

Canada, jun. 26. Durham több ezer visszegyűjtöttet rendelt a "koronajóságok" értekelének pontos kinyomozása, valamennyire végezt, mikép lehessen a brit- és szakamerikai gyarmatokba költözést legjobban kerentsen elönnyözetben. — A határszéli lópusok szerint megyárolásul azonban hiány van, hogy a felső-canadai partosak Short-Hillsnel jun. 25-én megverettek 8 egeszen szétszórtak; de az ellenökök foglyokkal számosról közlelheti jelentés nem törtétek, azonban ugy latászik, hogy az utóbbiak többsére amerikaiak. Mintegy husz tucinuk elfogvatán, Chippewába vitteket, hol budi örvénylésük elérte fogunk állítatni.

A *Skylark* postalajójával Buenosayresből Angliából érkezett tudósokatroszul hungarának. *Santa Cruz* beutó az argentinai történetükben, 's mindenütt szabadtíkoni üdvözöllett. Az indusor, úzzel vassal pusztították az országot 30 évi időig a fővárostól; mintegy 100,000 darab marhát hajtottak el. E' mellett a francia megszállás 'kivételeiben' a kormány elzárattat fő segélyforrásról. E' körülmenyek, legnagyobb tekintű lakosok 'eglegítésével' párásolók, a mostani kormányrendszernek köszönhetően, talán erőszakos megvaltozásra használnak mutatni. Senjor *Zarratea*, min. az argentinai köztársaság 'belügyminisztere', Rio de Janeiro-i érkezetet, ott a francia kivétel valamellyel egyetemes eszközéndő, Brazília' közebenjárásra számolva. Rioban *Rivero* alati republicanok 's a' montevideói hatóságok között szerződő egyezés iránt is alkudozások voltak folytatban.

Amerikai lapok kiszámíták, hogy kevessel több mint
öt év alatt görögök széppattanása és elegese által 3300
ember veszte el életét; IS-8ban már több veszett el 1000nel!

Magyar hirlapok' heti szemléje.

Saint 23 — 29.

Az *Természeti* írás számában jó, de olvasható publikumnak nagyobb részre eredek, 'a hatalmasan fordítások után, magyar játékszíni krónikái'ban *Bajza* ur jegyzésekkel sz. *Kunoss* ur 'Természetenlégben' 26. és 30. számára, ugyanis azon kincslemezseggel 's elszíni akarrakal', melyről ezen terátor 'pályáján' a 'Kritikai Lapok' legelső megjelentése a (1831) szakadatlanul helyeződik. Ó a 'Természeti' műntartásával, literátorunk 'birszonjás' által Herosztatisz'nak vezető, de 'az' szempont, melyből ő így 'e' literátori mozilatnak akarja tekintetni, egészen fonák 's megfordítóit; terázköz 'Természetenlégben', 'n Rajzoltakban', 'n Szemléiben', más, eklikidőnöző literátori nyilatkozásokkal együtt, nem csak a nem egyebek, mint *épeai* 'Kritikai Lapok' folyóiratig, az Atheneumban és Fügymeléki által okozott szűkítések, soha egyet kiürítésekben, mint igennel termesztes, kello hataron belül tulmunk reactio. Ugyanis epen *Bajza* ur a 'Kritikai Lapok' voltak azok, ki es melyekkel 'a kímélenességek, pertek' a *kerátriatinavak* zászlójai kitűztek literátorában; 's itt van helye, egy kissé meleyből szóba e' döleghez. Az neopoguszi örömvények, melyre, mint az literátori vállalatnak minjtárgya, a 'Kritikai Lapok' először hivatkozik B. ur, igentis, a 'lelkies görög nepeknak nem volt lelkedett' a közjárás és erkölcsiségre nevezte teljes talalmánya, de csak addig elször, mikor az arcogós' igazetei a 'szorsz' igazságos' mindenkor igeyletek, massziszor, mik 'a birák' nevel, n' személyes belofolás, es általában menten, 'a' nep' előt földebbenthetetlen titok.

Csereszölpök uralta egyikről e történetek nem eshetnek terhre. Ez nem több nap óta reggel el val azra minden köszökkedésnél. A kátonaság sem oktatókárt. Az előző összegben oxitály, melyet a török célszám ki lele megnéz, gyenge volt a következőként megnevezett vissza érthetősége, mire hatott csak az érkezett segítségetől.

kan maradtak. Igy volt a' dolog a' Kritikai Lapok' elős' füzetevével is, és tökép ebből hírek és kell kimagyratnán azon, a' többkékebb képeket minden tekintetben aránytalan sikert, melyre a' Kritikai Lapok' elős'fűzete a' magyar olvasó közösségeidől talált. Igy Janusz' levelei Angliaban, nem a' literaturával, hanem a' politika' mezejében, osztalán részvétre és hatalra találtak; miert? mertirok a' tökéletes beavatosság és legszolgabolag Igazmondás' mellett nevez, a' mai napjú is köteget, átbathatalmán folytala adta rejtélyt. — De csakhamar tudvák 'n nyilvánosságokká tehetnek a' Kritikai Lapokunk minden irányában, minden azon irodájában, kik a' Kritikai Lapokat alapíták s' fizetendőtöknek (n' többi dolgozó merő logik 'n be nem vitték leven), minden azon rezserbájás, melyr' szerint'e lapok merő literátori antipátiákról, indifferenciáról vagy fejezszerűségekről szólnak, de a' vélejebb vagy felülről termetekékről (Szechenyi, Dessewffy, Kőlesy, Vörösmarty, Szemeré, Horvát István és Endre, Kisfaludy Ármin és Sandor), akár ihetetlensegéből akars, 'n megakab, partosság's részrezponsjáshob, minden hullgattáknak; 'ugyan' pillanatot kedvez, 'ugyanne' mierükben eszik ki a' Kritikai Lapok' tekintete 's hitele is. Nézzük meg a' Lapok' VII-dik füzetét (1836): itt még csak Fejér Jánosnak, Gathy Jánosnak, X. et Companionnak, n' kassai személyben a' Garaynak nem is munkál, hanem legnagyobb részint csak hirtápi cíkkelyelvű sajtatnak, ingoltatnak, feszeggettenek a' lehező legfontosabb's öntetszőlűkkel; a' ugyanezen VII-dik fűzetet leír a' Kritikai Lapoknak mindeközötti utolsó fűzete. — Mi volt már természetesen, hogy az 'alcaleneket, meg pedig, mint mondám, kihirdet's a' plalombokban és athenaeum epigrammákon, pasqualizálva' ellenteket, szembenyeges megismert irok szerepében, de az irodák erőste, hatalmasnak mondhatott, körülbelül 1800-1810 közötti időszakban.

n' oly függelén itéllett és állásra tró akarok és szeretek lenni, ki- on kebbén kívül, maga felelt csak egy birtót is- mer, kihí gánsoltatni vagy dicséretben, kinek használásra és kihí fizetettet kíván, „s ez – a publicum – Ugyan az Áll. Dm. számában az egergyöngyi francia gyermakotár” fi- gyelmezzel rekeszti: „Bátor vagyok biztosításban tis- szolítani egergyöngyi birtokos hazaunkról, különösen az egri főispánságot” kápitalant mellettözöttük ezen több oldalról érdekes tárgy filoxigónusnak tekintetéből, levártukban hihetőleg találtunk franciaikat említő okleve- leket a tödés világig körözött. Részéről, egy nevet el- titkoltani kívánó hazai! megbizással kijelentem: hogy azon eredmény honfi, ki bőrműly századon oly eredetű, vagy hiteles másoláin oklevelet kihaldend be az Atheneum szer- kesztő hivatalához, mely az egergyöngyi francia telepek honnan származását, nyelvét, az mikor vagy milyenkor enyestőkkel világosságra hozzájunk, – szazzal 10, azaz tizáról aranyat veend olt jutalmul oklevele visszaszol- galáttasságra. – Az ezen számelli járækeszni krónika V., 25 és 93 urakról van, „s minthogy ez utóbb meg nem ismérk olyasink, kírom itt ismertetésül – ex auge le- onem – referárdjanak utolsó sorait. „A’ közöségen zajszaga – úgy mond, Egressy” igen gyakor megtagadta attól ér- vén a’ Genfi Arvában – nem ert annyi az ügynek, mint az ebédellekkel, pénzelkkel s ki tudja mielő fizetni erősebbek. Mennyire finom és gyöngéd ez utóbbi ezelzás, akárkire vittesek, vagy habár teljes általánosságban mondható: legyen itt, nem színkép magyaráronom.”

A Függetlenségen legelől is Szentháromság Móricz' műskáját a Kisdedesről intézetekről (a valasztszolgálat meghagyásáról, Pest, 1857.) dicsérve, mert különben nem is lehet szóban e' munakár, ismerteti Warga János, 'a utolsó a Tudománytár 1837-dik i Somlyomról folytatott 19. - Törvabba, 'Allításnak, vélemények 'sdb.'-ban alatt a 'vas emberiránt (előfordul Hazuchna Ivanjánban is 'V. ur. Marótián) nyilatkozik Forrásmárty ur. Mint hittük 's előre is sejtjük, V. ur azt mondja, hogy a' vas ember, mint eredeti tablománya, már szinte öt év óta hevert Marótej tervezben irányai közt, de egyébiránt, hogy az szintúgy eredeti öletet lehetteit Hazuchnán mint nől, mire a' literáriai világban számtalan 's felről nem magyarázható példák találhatnak. Ez nem szemléd legkisebb mezejgyest sem, 's mi igen esodálkoznánk, ha II. ur vagy bárki is az itt ez iránt elmondottakban legkevesebbe is ketkelkedni tudna rögtön vagy akar manya. Min azonban nem annyira esodálkozunk mint örvendünk, az, hogy V. ur itt Hazacháról, e' keisgerőnek sokat igérő és szép tehetőségű fiatal iroról, teljes ellentében Bajza artonusával, amily nemességgel, melfányággal és kiadék. I. szól. Ez nem csak hogy igen jó a' fenterinteri literári villongások' és szemelyes gyűlösegek' lassankinti lecsillapításra nézve, hanem egyszer mind tanúsága azon egyeneslelkűsegnek 's igazságerzettel, melyl V. ur karakterben noha a' párth' -fizszi és felséges eszméjéhez- ö is felmelkedett, úgy látszik, már termesztsüllősajtja's egyik alkatrésze. Nem szinte oly kíméltes, mi e' címkéjében *Munkáscarol* és *Rajzolatirol* mondaiak, mit M. valasztaval együtt állab fogunk közbeni. - Végül, 'Literáriai mozgalmaik' alatt Schedel ur nője második szemléjét időszaki sajtónk' ez idei terméskeiről, 's itt is örömmel vettük ezzre, hogy most már Sch. ur e' személein maga is a' puszt belevezetésre és ismertetésre sorítkozik, 's hozzá az egymához hű, bárholigen' 's az 'universalis criticus' éppen nem tartja szükségesnek. Ez ugyan részről a' következetessére' rovariaszt történik, de vigye patyav a' következetességet, ha az egész 's legy' az iroi különös műltánya's megférhetetlen nyer általa. Illeteri közül ez utal csak azon parallelára van szerevelünk, melylly Sch. ur a' pesti *Társalkodó*'s 'századunk között von 'A' Társalkodó és Századunk -'ugy mond - folyvást festartják korszerű érdekeköt: amahban a' köznevelés és iskolagyűj, javító-'s fogház, agosztaly' a' budapesti kerülets foregtak fen;... az egenben politikai karakterű Századunkban fontos kerdesekre gondolkodói férjük vitatkoznak.. 's közjorol, nemeti jöletről, a' szabadság' -egyenlőség' eszméiről több olyan szorozat hallatunk; de az itt szóló többseg fizik szektorl 's hia (?) aggodalmai köz veszedelmet lát minden? 's értelmi mozzalonban.. 's a' nepsrüseg'. 's hasonlókról közlöttekben a' targy, egy oldalról az olvasó fele ordítva, hal világosságban feltüntetve 'sth.' Ez hiszen individualitási nezetnek elej gör 's elegégg motívumnak látszik, melybár Sch. ur előbbi szemléjében maga megvallotha, mint az is, hogy Századunk az illyes targyak felett 'polemia' történik, egyszer tisztázni kell, hogy a' targy mezőt nyit', következetképp itt az egyoldaluságrol, hanemha az magokban a', gondolkodó füköben' küköknek, szó sem lehet; hanem az egészre nézve, mennyin t. i. itt a' Századunk a' Társalkodóval egyenlő becsakra 's parhuzamban teteikt, nekem csak azon ezeket szerezzetem van, hogy a'derk Társalkodó, minden megnyert igyekezete mellett is, a' Századunkkal sem a' targy' fontossága, - tartalmassága - a' korszerűsége, sem a' nyelv' és eloadás' nemessége 's a' egyenlő tisztagárdáze koránsem mérkőzhetik. Szintannyi jogjal hasonlította volna Sch. ur a' Századunkat a' Nemzeti Társalkodóhoz, brassani Muhattatóhoz vagy a' Hasznos Multaságokhoz, melyek pedig illyes követelésekkel csakugyan töröknek.

A⁴ Természet általunk már említett cíkkelyeit („Törekékek a nevelés világában”, „Viz”, „Másod szerelem”, „Jelenetek”) folyattá a részint bevezető; literaturai galamban pedig Tóth Lőrincz’ Szinhájainak birtalatát meg, mellyre, bevezetővel visszatérünk. Egyszerűen, a 33dik számmal, kapható az arany-

Az Izmerőtőnek fő cíkkelyei: „Juharvarosi Hollitsch-
sept. 1837.”, „Eszrevételek a marhák pokbtetegségei-
től”.

